

Factsheet

Verantwoord op pad

Anders Werken in de Zorg (AWIZ) heeft als doel om met minder tijd en inspanning, betere zorg en een fijne werkomgeving te leveren. Het programma richt zich op het arbeidsmarkt vraagstuk en het vergroten van cliënt- en medewerkerstevredenheid in de Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VVT). Binnen AWIZ wordt onderzoek gedaan naar slimme technologische oplossingen die de zorg efficiënter, beter en minder belastend voor zorgmedewerkers kunnen maken.

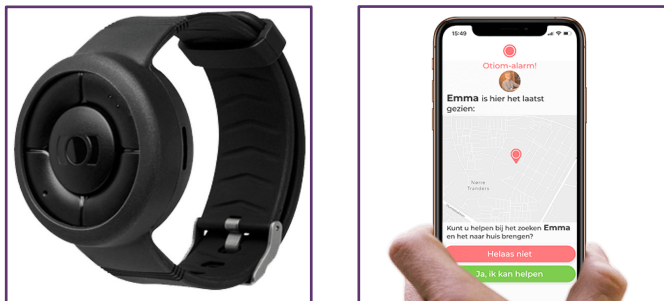
Deze factsheet focust op 'Verantwoord op pad', een project met GPS trackers als technologische oplossing.

METHODE

De stand van zaken rondom de invulling van Verantwoord op pad is in kaart gebracht. Een effectenkaart per organisatie is opgesteld met verwachte effecten voor de korte en langer termijn. Daarnaast zijn er 4 werkprocessen uitgewerkt waarbij de huidige situatie in kaart is gebracht. De eerste resultaten hiervan zijn te vinden op de volgende pagina.

VERVOLG

De vervolgstappen voor de nabije toekomst zijn het verder aanscherpen van de onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen zijn o.a.: Welke visie hebben de verschillende zorgorganisaties op het opendeurenbeleid en de inzet van technologie daarbij? Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren bij de inzet van GPS trackers? Dit onderzoeksplan zal worden vertaald in vragenlijsten en interviews. Daarnaast start in september 2024 een afstudeerproject in samenwerking met TU/e waarbij onderzocht zal worden hoe het gebruik van GPS trackers voor dwaaldetectie de levenskwaliteit van mensen met dementie beïnvloedt.

Figuur 1: Verschillende GPS trackers die gebruikt of overwogen worden door de betrokken zorgaanbieders. Links: de Komy Nano van SafetyTracer. Rechts: de Otiom app van Otiom

DE TECHNOLOGIE

In het project 'Verantwoord op pad' ligt de focus op de technologie GPS trackers. Een GPS-tracker is een apparaat dat gebruik maakt van het Global Positioning System (GPS) om de locatie van een persoon te bepalen. Het maakt verbinding met satellieten die in een baan om de aarde draaien om de locatie te bepalen. De GPS-trackers die in dit project worden gebruikt, maken voor lokalisatie ook gebruik van Bluetooth. Zo kan ook binnenshuis de locatiebepaling van cliënten gerealiseerd worden.

Daarnaast zijn de GPS-trackers in dit project ook uitgerust met de functie om geografische zones in te stellen (geofences). Hiermee kunnen virtuele grenzen rond specifieke gebieden worden ingesteld. Deze zones markeren een gebied waar een cliënt verantwoord op pad kan gaan. Wanneer een cliënt met de GPS-tracker buiten de ingestelde zone komt, genereert de tracker een melding. Deze melding kan bij zorgmedewerkers of naasten binnenkomen, zij kunnen dan vervolgacties ondernemen.

"Je kan het dilemma veiligheid vs. vrijheid zien als een soort weegschaal: je moet voor jouw organisatie afwegen waar je het grootste blokje neer legt en welke oplossing daar bij past."

- Manager zorg en innovatie, Amaliazorg

"Het probleem dat we willen oplossen met GPS trackers, is dat mensen die naar buiten willen en verkeersveilig genoeg zijn, dat je die mensen die vrijheid kan geven. Maar dat je wel af en toe kunt kijken waar ze zijn. Of als we niet weten waar een client is, wat de realiteit kan zijn, dat je deze persoon ergens kan ophalen."

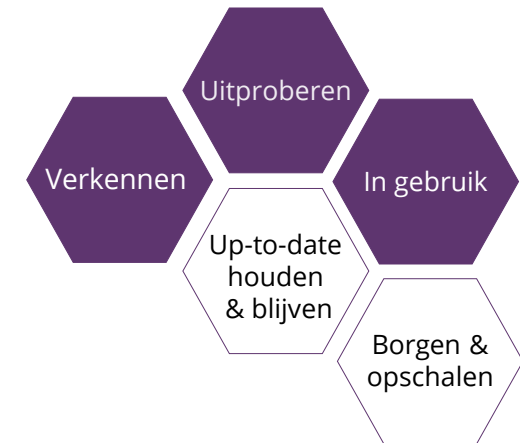
- Verpleegkundige regisseur, Surplus

BETROKKEN ZORGAANBIEDERS

- Amaliazorg
- Groenhuysen
- 't Heem
- 't Hoge Veer
- St. Elisabeth
- Mijzo
- Surplus
- De Wijngaerd (2^e helft 2024)

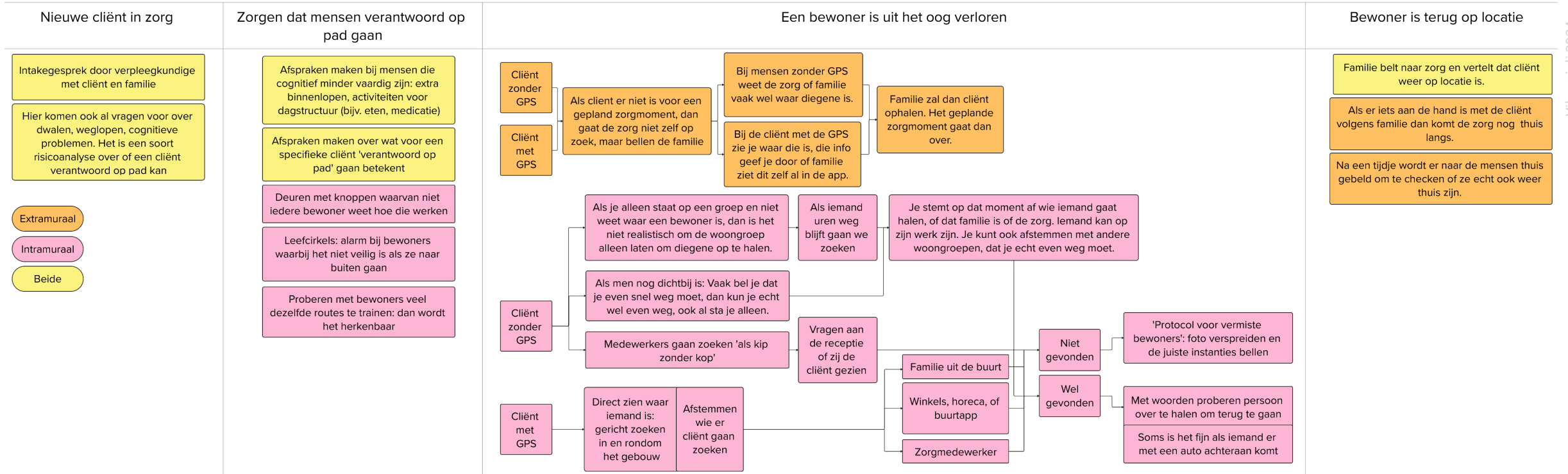
"We kunnen nu direct zien waar iemand is, zo verloopt het lokaliseren en ophalen veel sneller"

- Verpleegkundige, St. Elisabeth

Figuur 2: Het Honingraatmodel (Suijkerbuijk, S., et al (2021). Technologie implementeren met het honingraatmodel. Verantwoord op Pad zit tin de fase Verkennen, Uitproberen en In gebruik voor verschillende oplossingen en organisaties.

Het hybride werkproces met ondersteuning bij lokalisatie van cliënten

INTRAMURAAL VS EXTRAMURAAL

Het proces verschilt tussen intramurale en extramurale settings. In extramurale setting merk je pas dat iemand afwezig is (en misschien aan het dwalen) wanneer je langsgaat voor zorg. In intramurale setting zijn continu zorgverleners in de buurt en wordt eerder opgemerkt dat iemand afwezig is.

WIE IS VERANTWOORDELIJK?

De verantwoordelijkheid voor het zoeken naar een cliënt varieert per zorgorganisatie en per setting. In een extramurale setting gaan zorgmedewerkers niet op zoek naar de cliënt (omdat dit geen onderdeel is van hun zorg- & ondersteuningstaak). Maar ze stellen wel de familie op de hoogte. In een intramurale setting wordt de familie vaak ook geïnformeerd, maar hier gaan de zorgmedewerkers zelf ook op zoek. Zorgmedewerkers moeten afwegen wie wanneer gaat zoeken, omdat directe actie soms niet mogelijk is als dit betekent dat andere cliënten alleen worden gelaten, wat onwenselijk is. De verantwoordelijkheden en daaropvolgende acties moeten zorgvuldig worden afgestemd.

WANNEER INZETTEN?

GPS kan een oplossing bieden in gevallen waar het risico bestaat dat cliënten uit het oog worden verloren, omdat het sneller inzicht geeft in de locatie van de persoon.

Het is belangrijk om zorgvuldig per cliënt te kijken of je wel of geen GPS trackers in wil zetten. GPS trackers kunnen het beste ingezet worden als men bang is voor dwalen en de persoon niet altijd weet hoe hij terug moet keren. Bij sommige cliënten weet men dat ze de weg terug weten of op vaste tijden terug keren. Daar is een GPS tracker niet nodig. Dit heeft ook betrekking op de Wet Zorg en Dwang.

Opdrachtgever:

Anders Werken in de Zorg Midden- en West-Brabant
Contactpersoon West-Brabant: Maud van Riel
maud.vanriel@anderswerkenindezorg.nl
Contactpersoon Midden-Brabant: Sanna Elsendoorn
sanna.elsendoorn@anderswerkenindezorg.nl

Auteurs Vilans:

Xandra van Megen, Tom van Hoesel, Kari Luijt, Janna Alberts, Henk Herman
Nap.

Disclaimer

Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid en met gebruikmaking van de meest actuele gegevens tot stand gekomen. Ondanks onze zorgvuldigheid kunnen we er niet voor instaan dat de informatie in deze uitgave geen onjuistheden en/of onvolkomenheden bevat, we aanvaarden daar geen aansprakelijkheid voor. Op deze uitgave is de Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie van toepassing. Dit betekent dat het gebruikt mag worden als wordt voldaan aan de daarin opgenomen voorwaarden.

Deze publicatie en het onderzoek gaat niet in op de toepasselijke wet- en regelgeving zoals de Medical Device Regulation, Cyber resilience act, AI act. De gebruiker moet zelf nagaan welke invloed de toepasselijke wet- en regelgeving heeft op zijn gebruik.

© Vilans, Juli 2024

Dit is Vilans

Vilans is de kennisorganisatie voor zorg en ondersteuning. We combineren ervaringen met kennis uit onderzoek, en maken daar praktische kennisproducten van die je meteen kunt gebruiken. Zo maken we met kennis de zorg nog beter, en kunnen mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben leven zoals zij dat willen.

Vilans

www.vilans.nl